

Klima og miljødepartementet  
v/ Statsråd Ola Elvestuen  
postmottak@kld.dep.no 14. september 2018

Høringssvar - Deponi for farlig avfall i Brevik, Porsgrunn

Innledningsvis i mitt høringsinnspill til Klima og miljødepartementets (KLD), vil jeg stille meg i den lange køen av alle de som mener planprogrammet og denne konsekvensutredningen (KU) må avvises. Saksbehandling frem til nå har flere saksbehandlingsfeil. Dette bla. fordi det fortsatt ikke er fremlagt underlag som underbygger myndighet/korrekt delegering ifølge lovhomehlen.

KLD sin direkte involvering ved å overstyre lokaldemokratiet kan heller ikke aksepteres. Porsgrunn kommunes kunnskap må legges til grunn, og KLD må respektere kommunens vedtak og avvising av planprogrammet den 5. mars 2015. At seks tilgrensende kommuner aktivt støtter Porsgrunn kommunes vedtak, forsterker dette i så stor grad at KLD har å respektere dette.

Porsgrunn kommune har avvist planprogrammet og en KU fra selskapet NOAH av flere årsaker. Jeg vil i mitt svar trekke frem noen punkter for å avvise videre prosess:

1. Avstanden til det tiltenkte anlegget ligger alt for nært befolkningen. Det vil medføre en stor belastning for lokalmiljøet, som allerede er sterkt belastet med støv, støv og lukt fra Norcem, Renor AS og Grenland Havn. Dette er uavhengig om avfallet teknisk sett omklassifiseres til vanlig avfall.
2. Eksplosjonsfare er noe NOAH AS selv frykter, sist opplyst i folkemøte i Brevik Kino i februar 2018. Multiconsult AS beskriver også i sin KU denne eksplosjonsfaren, men konkluderer med at den vil være liten, da gassene sannsynligvis vil absorberes av kalkfjellet. Dette er selvsagt en fullstendig uakseptabel konklusjon, ut fra at Multiconsult «tror og synser». Myndighetene kan selvsagt ikke drive livsfarlig hasard med tusenvis av liv i Brevik, kun basert på useriøs synsing fra et konsulentselskap.
3. Det finnes en lang rekke lover og regler som legger sterke føringer for hensynet til oppvekstmiljøet til barn og unge. Som om ikke det er nok, har vi «The EU guidance note (2012-2013)» som tydelig sier at områder som Brevik, by med skoler osv. skal «absolutt ekskluderes». Dette kan umulig være hensynstatt i KU'en, all den tid Multiconsult påstår at Dalen gruver er egnet. Dette er selvfølgelig uakseptabelt. Brevik må omgående tas ut av planen og KU'en til NOAH underkjennes og da vrakes som et bestillingsverk og et useriøst dokument.
4. Et deponi for farlig avfall ved og under folks privat hus, skole, barnehage mv. er selvfølgelig helt uakseptabelt. Ingen moderne demokratier vil påføre sin befolkning en slik form for fysisk og psykisk risiko. Folkehelsen, helse, miljø og sikkerhet skal prioriteres. Dette er i KU'en fra Multiconsult bagatellisert. Folkehelsen **skal** ha første prioritet, ikke økonomiske motiver og fordekt grådighet slik tilfelle er i NOAHs fremlagte KU.
5. NOAH AS som aktør kan ikke tillates etablert med sin farlige virksomhet i Brevik/Grenland. Langtidsvirkningen av det primitive deponiet på Langøya utenfor Holmestrand må først dokumenteres – noe som vil kunne ta flere 10-år! Dette underbygges i eget påfølgende avsnitt om erfaringer med NOAH AS.

Hvorfor NOAH ikke kan gis ansvar – Langøya en mulig miljøskandale!

Det er blitt gjort flere henvendelser til NOAH AS adm. direktør Carl R Hartmann for å få klarhet i hva som er lagret på Langøya i perioden 1986 – 2010. Dette er gjort fordi Miljødirektoratet har gitt informasjon om at det ikke eksisterer en slik oversikt. Årsaken til at denne informasjonen er viktig å fremskaffe, skyldes den kjemiske aktiviteten vi vet kan/må foregå på bunnen av deponiet på Langøya.

Diffusjon og ionisering vil kunne danne farlige og eksplosive gasser, og det vil kunne oppstå farlige utslipp til vann og luft. Disse prosessene kan akselereres som følge av det mange ti-talls meter store «løkkeset» av flyveaske, svovelsyre og annet industriavfall som er pumpet ut i kratrene på øya. I tillegg er bunnen av Langøya-deponiet er unntatt dobbel bunnsikring, noe som i fagmiljøene anses som svært uheldig. At NOAH bortforklarer dette faktum med at det senere er etablert tetting av sideveggene med en angivelig dobbel barriere, endrer ikke denne status. Dette er et grovt brudd på avfallsdirektivet og er dessuten innklaget og politianmeldt.

Når den planlagte «lukkingen» av deponiet på Langøya skal skje i 2022, vil vi de neste 10-årene se effekten av det «eksperimentet» og den primitive deponeringen NOAH og NOAH AS har bedrevet. NOAH AS bør derfor ikke fortsette som en aktør for nok et nytt deponi for farlig avfall, siden de åpenbart ikke ser ut til å følge med i tiden, og faktisk ser ut til å motarbeide lovpålagt resirkulering.

**Konklusjon:**

- Baselkonvensjonen, norsk miljølovgivning og nylig vedtatt lovgivning om styrking av lokaldemokratiet må vektlegges.
- Fokus må være best mulig avfallshåndtering og utvikling av best mulig teknologi for resirkulering.
- Hensynet til barn og unges oppvekstvilkår og sikker avstand til folk skal prioriteres.
- Grenlands omdømme etter år med miljøopprydding må ikke ødelegges.
- Dalen gruver benyttes til fremtidig reell verdiskapning.  
Ved å eks. dyrke biomasse, sopp og grønnsaker, kan det bidra til å redusere og positivt utnytte de store CO<sub>2</sub> utslippene fra Norcem sin virksomhet.

Med hilsen  
Steinar Wold